

ΦΑΚΕΛΟΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΛΠ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέλος των: *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (UCN)*
• *European Environmental Bureau (EEB)* • *Europa Nostra*

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2001

• ΕΤΟΣ 29 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 3 • ΔΡΧ. 1

Νέον έτος νέες δραστηριότητες

Ενώ το ημερολογιακό Νέον Έτος τυπικά μετριέται από την 1η Ιανουαρίου, το σχολικό, το ακαδημαϊκό (αλλά και το εκκλησιαστικό) έτος αρχίζουν το Σεπτέμβριο. Σ' αυτό το σημείο συμπίπτουν με τη ροή της σημερινής ζωής που αρχίζει να ξαναβρίσκει το ρυθμό της το Σεπτέμβριο ύστερα από τους αργούς ρυθμούς των καλοκαιρινών μηνών.

Από το Μάιο η Ελληνική Εταιρεία έχει προετοιμάσει μερικές νέες δραστηριότητες οι οποίες θα αρχίσουν το φθινόπωρο ή το χειμώνα. Μία απ' αυτές συνδέεται στενά με το παρελθόν.

Πρόκειται για την επιτυχημένη πρόταση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς που, από την ίδρυσή του, προεδρεύεται από τον κ. Ανδρέα Συμεών, προς την Europa Nostra για τη βράβευση του Γιάννη Αρμπιλιά, επί μακρά σειρά ετών αρχιτεχνίτη στην Ακρόπολη. Ο Γιάννης Αρμπιλιάς είναι ο πρώτος Έλληνας, όπως επίσης ο πρώτος τεχνίτης, ο οποίος λαμβάνει μια τόσο σημαντική πανευρωπαϊκή διάκριση. Η βράβευση αυτή θα γίνει στην Αθήνα στις 19 Οκτωβρίου από τον Πρόεδρο της Europa Nostra Daniel Cardon de Lichbuer.

Με την ευκαιρία αυτή θα εγκαινiasθεί επίσης στο κτίριο της Ε.Ε. η ανανεωμένη έκθεση των κτιρίων και συνόλων που έχουν βραβευθεί από την Europa Nostra από το 1978, όταν εγκαινιάσθηκε ο πανευρωπαϊκός αυτός θεσμός, μέχρι και σήμερα. Στην έκθεση αυτή, που επιμελήθηκε ο κ. Τάσος Κάρτας, θα έχουν πλέον προστεθεί και τα έργα που βραβεύτηκαν κατά τα τελευταία πέντε χρόνια.

Μέσα στους επόμενους μήνες, ελπίζουμε ότι θα καρποφορήσουν διάφορες άλλες πρωτοβουλίες που ήδη ανέλαβε η Ελληνική Εταιρεία μετά το Μάιο. Από το καλοκαίρι δημιουργήθηκε μια ομάδα εργασίας που μελετά το θέμα τροποποίησης του θεσμικού πλαισίου και ιδιαίτερα του φορολογικού συστήματος ώστε να ενισχύει, αντί να αντιστρατεύεται, την προσπάθεια βελτίωσης του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Βέβαια, καμία χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να προχωρήσει πολύ προς αυτή την κατεύθυνση μόνη της. Είναι γνωστό ότι το Φ.Π.Α., για παράδειγμα, δεν μπορεί να αλλάξει παρά μόνο με απόφαση των Βρυξελλών. Παρ' όλα αυτά άλλες χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προχωρήσει, πολύ περισσότερο από την Ελλά-

Από την 1η Οκτωβρίου 2001
η Ελληνική Εταιρεία
μπαίνει στο διαδίκτυο
στη διεύθυνση:
www.ellinikietairia.gr.
Επισκεφθείτε μας!

δα, προς την κατεύθυνση αύξησης της φορολογίας σε εκπομπές ρύπων ή σε υλικά με αντίστοιχες μειώσεις στη φορολογία της εργασίας. Διακεκριμένοι οικονομολόγοι, όπως ο κ. Γιάννης Παλαιοκρασσάς, πρώην Κοινοτικός Επίτροπος για το Περιβάλλον, λαμβάνουν μέρος σ' αυτήν τη νέα μας προσπάθεια.

Ήδη από το καλοκαίρι επίσης ετοιμάζεται ένα βιβλίο που θα απευθύνεται στα μέλη της Ελληνικής Εταιρείας αλλά και σε ένα πολύ ευρύτερο κοινό, με συμβουλές για τους ενδεχόμενους τρόπους με τους οποίους ο κάθε πολίτης μπορεί με τη δική του μέριμνα να μειώσει το ολόένα βαρύτερο φορτίο που η ανθρωπότητα προσθέτει στη γη. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα σύνθετο και δύσκολο εγχείρημα το οποίο ανέλαβε ο κ. Κώστας Βασιλάκης, για μια δεκαετία Διευθυντής της Ορνιθολογικής Εταιρείας. Σίγουρα δεν θα μπορέσει, στην πρώτη του έκδοση, το βιβλίο αυτό να καλύψει με επιτυχία όλες τις πλευρές του περίπλοκου αυτού θέματος. Ελπίζομε,

όμως, ότι θα καλύψει ένα σημαντικό κενό που έχει γίνει από καιρό αισθητό όχι μόνο στα μέλη μας αλλά σε πολύ ευρύτερους κύκλους.

Το φθινόπωρο του 2002 γίνονται δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές για τις οποίες πρέπει να προετοιμασθούμε ώστε να επιτύχομε την καλύτερη δυνατή εκπροσώπηση από πλευράς ανθρώπων με περιβαλλοντική ευαισθησία, σ' αυτόν τον καίριο χώρο όπου λαμβάνονται πάμπολλες σημαντικές αποφάσεις. Σύντομα ελπίζουμε να αρχίσει εργασία μια ομάδα που θα μελετά τις σημερινές δραστηριότητες και τις μελλοντικές δυνατότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ήδη ξεκίνησε μια διαδικασία μέσα από την οποία ευελπιστούμε να εξακριβώσουμε καλύτερα τη στάση διάφορων τμημάτων της ελληνικής κοινής γνώμης απέναντι στα περιβαλλοντικά θέματα.

Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε επίσης για αρκετές δράσεις που αποτελούν συνέχεια προηγούμενων. Αυτές πραγματοποιούνται

κυρίως από το Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, το Συμβούλιο Επικοινωνίας, το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και το Συμβούλιο Φυσικού Περιβάλλοντος, όπως επίσης και από το Παράρτημα Θεσσαλονίκης και διάφορες Τοπικές Επιτροπές. Προτεραιότητα, επίσης, έχει σίγουρα και η επιθυμία μας να συνδεθούν ενεργά περισσότερα μέλη της Ελληνικής Εταιρείας με τις δραστηριότητές μας. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο μελετώνται αυτήν τη στιγμή τρόποι με τους οποίους τα όμορφα και εντυπωσιακά γραφεία μας στην οδό Τριπόδων 28 μπορούν να γίνουν πιο φιλόξενα. Ελπίζουμε ο χειμώνας 2001-2002 να παρουσιάσει κάποιες σημαντικές βελτιώσεις και απ' αυτήν τη πλευρά.

Συμπεραίνοντας, το αντικείμενο των ενδιαφερόντων και της εργασίας μας είναι τεράστιο. Ας βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον ώστε τα κοινά μας οράματα να γίνουν πραγματικότητα με σιγανά αλλά σταθερά βήματα.

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας ευχαριστούν θερμά:

- τον κ. Γιώργο Δραγώνα για την ευγενική προσφορά του να αναλάβει την προετοιμασία, επιμέλεια και παραγωγή τεσσάρων τευχών του Ενημερωτικού Δελτίου της Ε.Ε.
- την κα Ματρώνα Εγον για την ευγενική και γενναιοδωρή χορηγία πέντε εκατομμυρίων δραχμών για τους σκοπούς της Ε.Ε.

Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ)

Το Συμβούλιο της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς ένταξε στις δραστηριότητές του δυο προγράμματα καταγραφής και μελέτης αρχιτεκτονικών μνημείων και μνημειωκών συνόλων.

ΑΙΓΙΝΑ Το πρώτο πρόγραμμα αφορά στη μελέτη-οργάνωση του αρχαιολογικού χώρου στην Παλιαχώρα της Αίγινας. Στόχος της μελέτης αυτής είναι να εγκαινιά-

φωτογραφίσεων, μικρών ανασκαφών και καθαρισμών.

Σε δεύτερο στάδιο προβλέπεται να γίνει η σύνθεση των στοιχείων που περιγράφουν την ερειπωμένη πόλη για την καλύτερη κατανόησή της. Η πρόταση μελέτης έγινε από την αρχιτέκτονα κα Χ. Καλλιγά, η οποία έχει αναλάβει και τη διεκπεραίωσή της. Η αρχαιολόγος Ε. Γρατσία και ο ιστορικός Αλ. Μάλλιαρης συμμετέχουν στο

Αίγινα, Παλιαχώρα. Άγιος Ελευθέριος.

σει τη διαδικασία της σταδιακής αποκατάστασης του μεσαιωνικού οικισμού της Παλιαχώρας. Η μελέτη περιλαμβάνει, στο αρχικό της στάδιο, τη συγκέντρωση της σχετικής βιβλιογραφίας για την ιστορία, την αρχιτεκτονική και πολεοδομική εξέλιξη του χώρου, τη συλλογή χαρτών, τοπογραφικών, αεροφωτογραφιών, παλιών φωτογραφιών, σχεδίων, την πραγματοποίηση αποτυπώσεων,

πρόγραμμα. Ήδη έχει ξεκινήσει η φωτογραφική τεκμηρίωση των μνημείων –σώζονται κυρίως εκκλησίες–, η αρχειακή έρευνα, η συγκέντρωση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και η συλλογή παλιών φωτογραφιών. Το πρόγραμμα επιχορηγείται από το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντης.

ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ Το δεύτερο πρόγραμμα που ξεκίνη-

Πολυκατοικία δεκαετίας 1930 στην οδό Αθηνάς.

σε το ΣΑΚ αφορά στην καταγραφή των κτηρίων του προπολεμικού μοντερνισμού στην Αθήνα. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τη συγκέντρωση της σχετικής βιβλιογραφίας, τη φωτογράφιση ενός μεγάλου αριθμού κτηρίων και τη συγκέντρωση προφορικών μαρτυριών. Στόχος είναι να καταγραφούν τα κτήρια τόσο για να προστατευθούν όσο και να μελετηθούν. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε και υλοποιείται από την αρχαιολόγο Ε. Γρατοσία και την ιστορικό τέχνης Μαρία-Θάλεια Καρρά. Σε ειδικό δελτίο καταχωρούνται όλες οι πληροφορίες για τα κτήρια και οι φωτογραφικές αποτυπώσεις τους. Ήδη ολοκληρώθηκε η καταγραφή των πολυκατοικιών της οδού Αθηνάς. Όσα μέλη της ΕΕ κατοικούν σε κτίσματα αυτής της περιόδου (δεκαετίας 1930) μπορούν να μας στείλουν στοιχεία και φωτογρα-

φίες που θα ενταχθούν στο αρχείο του Συμβουλίου της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Το ΣΑΚ ξεκίνησε τη δημιουργία Βιβλιοθήκης αφιερωμένης στην αρχιτεκτονική και την προστασία των μνημείων και μνημειακών συνόλων του ελληνικού χώρου. Στόχος είναι να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκείνες που θα κάνουν την Ελληνική Εταιρεία ένα σημαντικό κέντρο πληροφόρησης για τα παραπάνω θέματα. Ήδη έχουν σταλεί επιστολές σε φορείς που εκδίδουν βιβλία με αρχιτεκτονικά θέματα αλλά και ερευνητές που ασχολούνται με αυτά για να συμβάλλουν στον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης. Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί αρχείο για την καταχώρηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Συμβούλιο **Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΣΠΕ)** - Συμβούλιο **Φυσικού Περιβάλλοντος (ΣΦΥΠ)**

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΑΜΦΙΚΑΙΑ Από 11 έως 14 Ιουλίου 2001, τα Συμβούλια Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Φυσικού Περιβάλλοντος της Ελληνικής Εταιρείας, με την υποστήριξη του ΥΠΕΧΩΔΕ, διοργάνωσαν την πρώτη ενημερωτική εκπαιδευτική επίσκεψη δασκάλων και μαθητών στο οικολογικό αγρόκτημα Αμφικάια, όπου πραγματοποιήθηκε και η πρώτη θερινή κατασκήνωση του Δικτύου «Το Σποράκι, πηγή ζωής» με συμμετοχή 20 μαθητών από 4 διαφορετικά σχολεία της Ελλάδας.

Η κατασκήνωση σημείωσε πολύ μεγάλη επιτυχία. Οι μαθητές απόλαυσαν τη διαμονή τους, απέκτησαν νέες γνώσεις και εμπλούτισαν αυτές που ήδη είχαν σχετικά με τους σπόρους και, γενικότερα, την ελληνική χλωρίδα. Πραγματοποιήθηκαν πολλές δραστηριότητες όπως: • *αναβαθμίδες, αναγκαϊότητα και τρόπος κατασκευής* • *τα φυτά των φυτοφρακτών* • *χρήση της κλείδας αναγνώρισης φυτών* • *περιποίηση σταυλισμένων ζώων* • *κατασκευή φυτολογίων* • *γνωριμία με τις υπό εξαφάνιση ελληνικές φυλές αλόγων.*

Πέραν αυτών όμως, τόσο οι μαθητές όσο και οι εκπαιδευτές τους ήρθαν σε επαφή με το Αειφόρο Ελληνικό Αγρόκτημα. Άκουσαν για πρώτη φορά με λεπτομέρειες, αλλά και είδαν στην πράξη τις αρχές της αειφορικής διαχείρισης ενός οικοσυστήματος. Οι μαθητές συμμετείχαν τόσο στην παρασκευή του φαγητού τους όσο και στη συντήρηση και καθαριότητα του χώρου διαμονής. Έμαθαν πως μπορούν, αξιοποιώντας τα προϊόντα του αγροκτήματος, να παρασκευάσουν μόνοι τους νόστιμα φαγητά. Έμαθαν επίσης ότι,

εκτός από την προετοιμασία του φαγητού και το στρώσιμο του τραπεζιού, χρειάζεται φροντίδα και για την αποκομιδή και τακτοποίηση όσων απομένουν στο τραπέζι.

Με υλικά από τον κήπο του αγροκτήματος, τα παιδιά βοηθούν στην προετοιμασία του φαγητού.

Τα παιδιά φτιάχνουν το δικό τους φυτολόγιο.

Τα φιλόξενα σπιτάκια του αγροκτήματος «Αμφίκια».

λούνται σήμερα με εξαφάνιση. Τα άλογα των φυλών αυτών είναι απόγονοι του Βουκεφάλα, του περίφημου αλόγου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, αλλά και εκείνων των θεσσαλών ιππέων της αρχαιότητας. Στο Αγρόκτημα Αμφίκια φιλοξενούνται σήμερα 8 άλογα ελληνικών φυλών. Την τελευταία ημέρα της κατασκήνωσης τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να δουν τα άλογα από κοντά και να δοκιμάσουν τις ιππευτικές τους ικανότητες.

Από την παιδαγωγική ομάδα του Δικτύου συμμετείχαν ο Β. Ψαλλιδάς, ο Θ. Παπαπαύλου, ο Χ. Κουρουζίδης και ο Π. Σταθόπουλος. Από την Ελληνική Εταιρεία συμμετείχε η κα Μπέσσυ Μαντζάρα, ενώ όλα αυτά δεν θα είχαν γίνει χωρίς την εξαιρετική βοήθεια και προσφορά του κ. Κώστα Μώρου, ιδιοκτήτη του αγροκτήματος, και της κας Αθανασίας Ζώη-Μώρου.

Για τον επόμενο χρόνο το ΣΠΕ προγραμματίζει, και είναι ήδη σε επαφή με διάφορους φορείς, τη διοργάνωση θερινής κατασκήνωσης τον Ιούλιο του 2002, με τη συμμετοχή 60 μαθητών του Δικτύου και 10 εκπαιδευτικών, εκ των οποίων 10 μαθητές και 2 εκπαιδευτικοί θα είναι από την Κύπρο.

Το ΣΦΥΠ προγραμματίζει για τους επόμενους μήνες και άλλες επισκέψεις ενδιαφερόμενων ομάδων στο Αγρόκτημα Αμφίκια, ενώ στα πλαίσια του προγράμματος «**Αειφόρο ελληνικό αγρόκτημα**» προγραμματίζεται η παραγωγή μιας εκπαιδευτικής βάλιτσας που θα περιέχει μια ενημερωτική έκδοση για το αειφόρο ελληνικό αγρόκτημα και το αγρόκτημα Αμφίκια και μια βιντεοκασέτα για το αγρόκτημα.

Στο διαδίκτυο και στη σελίδα www.netvox.gr/agrokthma ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να βρει περισσότερες πληροφορίες.

Τοπική επιτροπή Ξάνθης

«Η Προστασία και Αναβίωση της Παλιάς Πόλης της Ξάνθης»

Ήταν ο τίτλος ημερίδας που οργανώθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου από την Τοπική Επιτροπή Ξάνθης της Ελληνικής Εταιρείας σε συνεργασία με το Σύλλογο για την Προστασία και την Αναβίωση της Παλιάς Ξάνθης.

Στην ημερίδα συμμετείχαν ειδικοί επιστήμονες (αρχιτέκτονες-πολεοδόμοι-μηχανικοί), εκπρόσωποι των τοπικών αρχών αλλά και απλοί πολίτες που κατέγραψαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο παραδοσιακός οικισμός της Παλιάς Ξάνθης. Κατά τη διάρκεια της ημερίδας προβλήθηκαν αποσπάσματα από το σχετικό ντοκυμαντέρ της Λυδίας Καρρά, ενώ μετά το τέλος των εισηγήσεων ακολούθησε ενδιαφέρουσα συζήτηση.

Ο οικισμός της Παλιάς Ξάνθης κηρύχθηκε διατηρητέος με προεδρικό διάταγμα, χωρίς όμως να έχουν καθορισθεί αυστηρά ο τρό-

πος που θα γίνουν οι επεμβάσεις στα σπίτια που εντάχθηκαν στο καθεστώς αυτό. Πολλά σπίτια ξεπουλήθηκαν, πολλά άλλα έμειναν ετοιμόρροπα ή εγκαταλείφθηκαν. Με το Π.Δ. 1037 /11/9/1996 τίθενται κανόνες πλέον στη δόμηση και επισκευή των σπιτιών καθώς και στην ελάττωση του χρόνου έκδοσης των αδειών αυτών.

Έτσι, σιγά σιγά περνάμε στη φάση της «Ανάπλασης» και της «Προβολής» της Παλιάς Πόλης, αφού με τις ρυθμίσεις αυτές θα προστατευόταν η χαρακτηριστική αρχιτεκτονική μορφή που έπρεπε να διατηρηθεί, για να συμβάλει στην ιστορία και την παράδοση του πολιτισμού μας.

Αντίθετα, όμως, μετά το Π.Δ. δημιουργήθηκαν περισσότερα προβλήματα. Έγιναν βιαστικές επισκευές και αναπλάσεις κτηρίων με «νέες» τεχνικές, «σύγχρονες», χωρίς να χρησιμοποιηθούν υλικά πλησιέστερα προς τα

παραδοσιακά και χωρίς τα νέα κτήρια να εναρμονίζονται με την περιοχή.

Υπήρξαν περιπτώσεις που κτίστηκαν κατοικίες χωρίς άδεια ή που έγιναν αυθαίρετες επεμβάσεις.

Μια άλλη μεγάλη πληγή του Οικισμού είναι το κυκλοφοριακό. Τα παραδοσιακά πεζοδρόμια έχουν ξηλωθεί και με τη νέα διαμόρφωση έχει μικρύνει περισσότερο ο δρόμος, ενώ το ανεξέλεγκτο παρκάρισμα έχει φτάσει στο αποκορύφωμά του, ειδικά στην ζώνη της παραλίας και της πλατείας Αντίκα, σε τρόπο που η παλιά πόλη δίνει την εικόνα ενός μεγάλου υπαίθριου γκαράζ σε καθημερινή 24ωρη βάση.

Οι εισηγητές κατέθεσαν σημαντικές προτάσεις για την προστασία του παραδοσιακού οικισμού της Παλιάς Ξάνθης. Η Τοπική Επιτροπή Ξάνθης της Ελληνικής Εταιρείας σκοπεύει να προχωρήσει στην έκδοση των Πρακτικών της ημερίδας.

Τοπική επιτροπή Σύμης

Η Τοπική Επιτροπή Σύμης της Ε.Ε. συγκροτήθηκε στη Σύμη στις αρχές Αυγούστου

με τη συμμετοχή πολλών μόνιμων κατοίκων και φίλων της Σύμης, του όμορφου αυτού νησιού με τα πολλά προβλήματα.

Αφορμή για την ίδρυση της Επιτροπής στάθηκε η τελετή απονομής του διπλώματος για τη βράβευση από την EUROPA NOSTRA της επισκευής της οικίας Grazia

στη Σύμη, έργο της αρχιτέκτονας Αναστασίας Παπαϊωάννου, η βράβευση του οποίου είχε προταθεί στην Europa Nostra από την Ελληνική Εταιρεία. Η τελετή αυτή, που έγινε πέρυσι στο βραβευμένο κτήριο, αποτέλεσε την ευκαιρία για την εκδήλωση του ενδιαφέροντος από πολλούς Συμιακούς και άλλους φίλους της Σύμης για την Ελληνική Εταιρεία και το έργο της. Σήμερα η Τοπική Επιτροπή Σύμης

έχει ήδη αρχίσει την καταγραφή και ιεράρχηση των προβλημάτων της προστασίας της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και του Περιβάλλοντος, αστικού και μη, προκειμένου να συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές. Μελετά, επίσης, τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πιστεύοντας ότι μόνο με τη συμμετοχή των αυριανών πολιτών μπορεί να έχει μέλλον το παρελθόν μας.

Η μάχη για το **Μαραθώνα** έχει ήδη δικαιωθεί

του προέδρου της Ε.Ε. κ. Κώστα Καρρά

Η μάχη για το Μαραθώνα δεν έχει μέχρι στιγμής κερδιθεί, αλλά έχει ήδη δικαιωθεί πλήρως. Είναι επίσης βέβαιο ότι θα υπάρξουν σημαντικές εξελίξεις μέσα στους επόμενους δύο μήνες και, επίσης, ότι, ακόμα και αν εγκατασταθεί τελικά το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο στο Μαραθώνα, η μάχη για την περιοχή θα συνεχιστεί.

Ατενίζοντας ψύχραιμα το πεδίο της μάχης στη σημερινή του φάση, διακρίνουμε δυο σημεία στα οποία είναι ήδη εμφανή τα ευεργετικά αποτελέσματα της συντονισμένης επίθεσης των περιβαλλοντικών οργανώσεων και της Αρχαιολογικής Εταιρείας κατά των κυβερνητικών θέσεων, όπως αρχικά είχαν διατυπωθεί. Επιβεβαιώθηκε με την κατάθεση νομοσχεδίου στη Βουλή κατά τα τέλη Αυγούστου από τον υπουργό Πολιτισμού κ. Ευάγγελο Βενιζέλο ότι αλλάζει η χωροθέτηση του

Slalom στο Ριζάρι του Μαραθώνα και ότι το άθλημα αυτό μετακινείται στο Ελληνικό. Η Ελληνική Εταιρεία είχε αμέσως συγχαρεί τον υπουργό την 25η Μαΐου για την εισήγησή του αυτή, διότι όντως αφαιρεί από τον ευρύτερο χώρο ένα κατασκευάσμα ψηλό και βαρύ, αλλά επίσης διότι το Slalom θα έφερνε στην όλη περιοχή ένα στοιχείο «Disneyland» και ακόμη πιο αυξημένη πίεση επί των χρήσεων γης. Είναι, επίσης, σαφές ότι η τόσο εύκολη αλλαγή χωροθέτησης του Slalom υπονομευεί το στερεότυπο επιχείρημα της Διοίκησης ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικές λύσεις και ότι όλα τα στοιχεία είχαν ορθά εκτιμηθεί πριν ληφθούν οι αρχικές αποφάσεις, μέσα σε κλειστό κυβερνητικό κύκλο και χωρίς τη δυνατότητα έκφρασης γνώμης εκ μέρους της κοινωνίας των πολιτών.

Αλλαγή χωροθέτησης

Η μετακίνηση του Slalom δεν αποτελεί, όμως, το μόνο νικηφό-

ρο στοιχείο του αγώνα μας. Με επιστολή της προς τις τέσσερις συνεργαζόμενες οργανώσεις η κα Margot Wallstrom, Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Περιβάλλον, επιβεβαίωσε την πρόθεσή της ο Σχοινιάς να ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο NATURA 2000. Η επιθυμία της αυτή δικαιώνει και τους έλληνες επιστήμονες που είχαν κάνει αυτή την πρόταση από το 1995, και τις τέσσερις συνεργαζόμενες οργανώσεις που επέμεναν στην θέση αυτή και προσέφυγαν στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ το ΥΠΕΧΩΔΕ διέγραψε το 1996 το Σχοινιά από τον προταθέντα κατάλογο.

Σχοινιάς: Natura 2000

Η κήρυξη της περιοχής ως NATURA 2000 φαίνεται να καθυστερεί διότι δεν είναι ακόμα σαφές εάν η ελληνική Κυβέρνηση αναλαμβάνει να δεσμευθεί όσο θα πρέπει. (Άλλωστε οι αρχικές προθέσεις της Διοίκησης μπορούν να ερμηνευθούν μέσα από έναν από τους σημαντικότερους «περιβαλλοντικούς όρους» για την περιοχή- που προβλέπει ότι οι όροι αυτοί θα ισχύουν μόνο μέχρι το Δεκέμβριο 2004!) Ούτε όμως η ένταξη της περιοχής στο δίκτυο NATURA 2000 σημαίνει ότι αποκλείεται να εγκατασταθεί στο Σχοινιά το Κωπηλατοδρόμιο. Εάν η Επίτροπος θεωρήσει ότι η περιοχή δεν βλάπτεται οικολογικά από μια τέτοια εγκατάσταση και εάν δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις (που εδώ όμως σίγουρα υπάρχουν), πάλι μπορεί να το επιτρέψει. Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση η ένθερμη στήριξη της ΔΟΕ προς την ελληνική Κυβέρνηση αυξάνει την πιθανότητα να το πράξει.

Φωτό: Θ. Νάντσου

Παρ' όλα αυτά η πιθανή ένταξη της περιοχής στο Δίκτυο NATURA 2000 θα αποτελέσει σημαντική νίκη. Τούτο διότι το έντονο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης ούτως ή άλλως ασκεί πίεση στους ιθύνοντες να κάνουν κάθε προσπάθεια, ώστε το Κωπηλατοδρόμιο να φαίνεται περιβαλλοντικά άμεμπτο μέχρι το 2004, εάν μη τι άλλο για να μπορέσουν να υπερηφανευθούν για τις επιλογές τους και να μεμφθούν όσους, με τον αγώνα τους, τους ανάγκασαν να φερθούν πιο υπεύθυνα. Μετά το 2004 τα προβλήματα θα είναι μεγαλύτερα. Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις που αδιάλειπτα και επί

σειρά ετών ενδιαφέρθηκαν για το Σχοινιά σε αντίθεση, δυστυχώς, με τις τοπικές και εθνικές αρχές, θα έχουν αυξημένες δυνατότητες να υπερασπιστούν την περιοχή. Θα είναι κατά τι δυσκολότερο για τις τοπικές και εθνικές αρχές να αποποιηθούν τις ευθύνες τους, όπως έκαναν επιτυχώς και χωρίς καμία αιδώ στην παρούσα φάση, περνώντας το μήνυμα ότι, παράδοξως πώς, μόνο σε εκείνους δεν οφείλεται η σχετική σημερινή εγκατάλειψη του υγροβιότοπου.

Υδάτινοι πόροι

Ένα από τα πολλά σημεία κινδύνου αφορά τη μελλοντική επάρκεια των υδάτινων πόρων. Ήδη σε

δύο συναπτά έτη στέρεψε τον Αύγουστο μήνα –κατά τον οποίο θα διεξαχθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες– η Μακαρία Πηγή, επιβεβαιώνοντας και πάλι τις προβλέψεις των περιβαλλοντικών οργανώσεων. Βέβαια, η εξάτμιση γίνεται πολύ γρηγορότερα από λίμνες με δύο χιλιόμετρα μήκος παρά από υδροβιότοπο με καλαμιώνες. Ας είναι καλά όμως ο έλληνας

2004) αποφασίσει να αντλήσει από τον υδροφόρο ορίζοντα, οι συνέπειες για όλον το υδροβιότοπο, τον πιο σημαντικό που απομένει στην Αττική, θα είναι από επιζήμιες μέχρι καταστροφικές.

Ας ελπίσουμε ότι τουλάχιστον δεν θα υπάρξει μελλοντικά σοβαρή ανυδρία στην Αττική. Είναι ήδη ανησυχητικές οι εξελίξεις στη

Η μετακίνηση του Slalom δεν αποτελεί, όμως, το μόνο νικηφόρο στοιχείο του αγώνα μας. Η κήρυξη της περιοχής του Σχοινιά ως NATURA 2000 φαίνεται να καθυστερεί διότι δεν είναι ακόμα σαφές εάν η ελληνική Κυβέρνηση αναλαμβάνει να δεσμευθεί όσο θα πρέπει.

φορολογούμενος, ο οποίος καλείται, ή μάλλον ήδη καλέσθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ, να πληρώσει έναν επιπλέον λογαριασμό, τούτη την φορά με αρχικό προϋπολογισμό οκτώ δις., ώστε να μεταφέρεται νερό από τη λίμνη του Μαραθώνα που απέχει 16 χιλιόμετρα. Εύλογη είναι η υποψία ότι το νερό πράγματι θα μεταφέρεται από τη λίμνη, όταν και εφόσον τούτο απαιτείται, μέχρι τους αγώνες του 2004. Ίσως όμως όχι και τόσο πρόθυμα από το 2005 και μετά. Εάν ο τότε διαχειριστής (όχι πλέον η Αθήνα

βροχόπτωση σε πολλά σημεία της Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας. Εάν επαληθευθούν οι χειρότερες υποθέσεις, που το απευχόμαστε, μπορεί κάποτε να απαιτούνται όλα τα αποθέματα της λίμνης του Μαραθώνα για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Αττικής. Σε μια τέτοια περίπτωση, η ευθύνη του ΥΠΕΧΩΔΕ, της Αθήνας 2004, και της ΔΟΕ για την καταστροφή του υδροβιότοπου θα είναι ανεξίτηλη. Έτσι, λοιπόν, ακόμα και στα σημεία που σήμερα επιμένουν οι

υποστηρικτές του Κωπηλατοδρομίου, είναι φανερό ότι οι θέσεις τους παραμένουν ασθενείς. Προσβλέπουν ασφαλώς στη βραχεία μνήμη της κοινής γνώμης. Προσβλέπουν, επίσης, στην απροθυμία ορθολογικού ελέγχου της δημόσιας δαπάνης για τα ολυμπιακά έργα που πραγματικά πρέπει να ξενίζει κάθε πολίτη.

Το κόστος των απαλλοτριώσεων

Ο Τύπος μάς πληροφορεί ότι αντί για τα αρχικώς προβλεπόμενα 10 δισ. για το Κωπηλατοδρόμιο θα χρειασθούν 20 δισ., ότι αντί για τα προβλεπόμενα 15 δισ. για απαλλοτριώσεις θα χρειασθούν 35, και επιπλέον 8 δισ. (αρχική εκτίμηση) για τον αγωγό από τη λίμνη του Μαραθώνα.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δεν υιοθέτησαν ελαφρά τη καρδιά τους αριθμούς αυτούς. Απεύθυναν επιστολή στον υπουργό Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων, ζητώντας τις τελευταίες και πιο ακριβείς εκτιμήσεις των υπευθύνων. Η επιστολή αυτή μένει εδώ και τρεις μήνες αναπάντητη.

Εάν ευσταθούν οι υποθέσεις των ειδικών και των δημοσιογράφων, ευλόγως θα ερωτηθεί η κοινή γνώμη πώς υπάρχει τέτοια απροκάλυπτη έλλειψη ενδιαφέροντος όχι μόνο για τα πατροπαράδοτα ιδανικά της δημοκρατίας και της φύσης αλλά και για μια σύγχρονη αρχή της δημόσιας διοίκησης, ότι όποιος πληρώνει δικαιούται να λάβει ένα προϊόν αντάξιο της δαπάνης. Διότι ο έλληνας φορολογούμενος, αν ευσταθούν οι παραπάνω υποθέσεις, μπορεί με πολύ μικρότερη επιβάρυνση να αποκτήσει αλλού ένα Κωπηλατοδρόμιο που δεν θα δημιουργεί πρόβλημα

για τη φύση και για ένα από τα σημαντικότερα, διεθνώς, σύμβολα της δημοκρατίας.

Το τελικό σημείο στο οποίο θα σταθούμε αφορά την ιστορία και την αρχαιολογία. Ο υπουργός Πολιτισμού, διακεκριμένος επιστήμονας ο ίδιος, βασίσθηκε στις απόψεις επιστημόνων ότι ο χώρος του σχεδιαζόμενου Κωπηλατοδρομίου ήταν θάλασσα το 490 π.Χ. Ακολούθησε, όμως, ενημέρωση για τεκμηριωμένες μελέτες της Αμερικανικής Κλασικής Σχολής και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου που απέδειξαν ότι σίγουρα δεν ήταν τότε θάλασσα, όπως επίσης ούτε και στέρα γη. Η δική μας θέση, που συμφωνεί με τις μαρτυρίες των απεικονίσεων στην Ποικίλη Στοά αλλά και με τον Αριστοφάνη, είναι ότι ήταν έλος τότε, όπως και σήμερα. Είναι λογικό να πιστεύει κανείς ότι, μια που η επιστημονική θέση στην οποία βασίσθηκε ο υπουργός είχε καταρριφθεί, ένας έγκριτος επιστήμονας θα εισάκουε την αιτιολογημένη διαμαρτυρία τόσων και τόσων ακαδημαϊκών, αρχαιολόγων, περιβαλλοντολόγων, διανοούμενων και ιδεολόγων της δημοκρατίας από ολόκληρο τον πλανήτη. Εδώ, όμως, ακριβώς παρατηρούμε το σοβαρότερο ίσως στοιχείο της όλης υπόθεσης, της αδυναμίας, δηλαδή, τουλάχιστον μέχρι στιγμής, ακόμα και σε μια δημοκρατική κοινωνία, να γίνουν αποδεκτά από την εξουσία στέρα επιχειρήματα αναπτυγμένα με τρόπο ορθολογικό και τόνο συνετό.

Το προτεινόμενο Κωπηλατοδρόμιο είναι πλέον φανερό, θα καθίσει επάνω στο έλος μέσα από το οποίο προσπάθησαν, και απέτυχαν, να οπισθοχωρήσουν οι Πέρσες, επομένως σ' ένα κομμάτι της

πιο σημαντικής –καθ' ότι της πρώτης– νίκης της δημοκρατίας. Όχι μόνον αυτό: Επιτείνεται και ο κίνδυνος η περιοχή στα δυτικά του έλους, όπου ομολογουμένως διεξήχθη η πρώτη και κρισιμότερη φάση της μάχης, να υποστεί ακόμα μεγαλύτερη αλλοίωση, μέχρι και τελική καταστροφή, από τη μοιραία αύξηση της αξίας της γης και την προβλεπόμενη ανοικοδόμηση.

Δεδομένου ότι και η κυβέρνηση δέχεται ότι η πρώτη φάση της μάχης έγινε εκεί, η Ελληνική Εταιρεία απηύθυνε επιστολή τον περασμένο Μάιο στον Υπουργό Πολιτισμού, προτείνοντας τη δημιουργία ιστορικού πάρκου σ' αυτό τον χώρο. Μια τέτοια απόφαση θα ήταν άσχετη με την έκβαση της συζήτησης για το Κωπηλατοδρόμιο (σχετική απόφαση για το οποίο, μετά την απόρριψη της προσωρινής αναστολής κατά τον Αύγουστο, αναμένεται από το Συμβούλιο της Επικρατείας το Νοέμβριο). Και αυτή η επιστολή έχει μείνει αναπάντητη. Το θέμα που εγείραμε, άσχετο με το Κωπηλατοδρόμιο, απόλυτα δε σχετικό με την ιστορική μνήμη του Μαραθώνα, παραμένει ανοιχτό, όπως μένει ανοιχτό το ζήτημα του ίδιου του Κωπηλατοδρομίου. Θέτει ευθέως ζητήματα που είτε τα περιγράφουμε ως ιδεολογικά είτε ως θέματα αρχών αφορούν τις βαθύτερες προσεγγίσεις των διοικούντων αλλά γενικότερα των πολιτών έναντι εκείνων των δημοκρατικών παραδόσεων για τις οποίες η αρχαιότητα θαυμάζεται παγκοσμίως, αλλά και των συγχρόνων αξιών σύμφωνα με τις οποίες επιθυμούν και επιθυμούμε να γίνεται η διακυβέρνηση της χώρας.

Νέα από την Ευρώπη

από το ENDS DAILY

Η γερμανική Κυβέρνηση προωθεί σχέδιο για παραγωγή αιολικής ενέργειας (7/6/01)

Η γερμανική Κυβέρνηση παρουσίασε τα σχέδιά της για την προώθηση της παραγωγής αιολικής ενέργειας με κατασκευή θαλάσσιων αιολικών πάρκων στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας. Σκοπός του εγχειρήματος αυτού είναι να συμβιβάσει τους στόχους για την προστασία του κλίματος με τον ταυτόχρονο περιορισμό της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας. Η ηλεκτρική ενέργεια που αναμένεται να αποδίδει το έργο αυτό ισοδυναμεί με το 60% της παραγόμενης σήμερα πυρηνικής ηλεκτρικής ενέργειας, είπε ο υπουργός Περιβάλλοντος της Γερμανίας κ. Jorgen Trittin. Το υπουργείο, αναμένοντας αντιδράσεις στο σχέδιο, διοργάνωσε διήμερη συνάντηση εργασίας με τους οικολόγους για συζήτηση πάνω στην «ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της προστασίας του κλίματος, της φύσης, των οικοσυστημάτων και της θάλασσας και της καταλληλότερης για το μέλλον ενεργειακής πολιτικής».

Το ελβετικό Κοινοβούλιο απορρίπτει πρόταση για φορολόγηση της ενέργειας (19/6/01)

Η Εμπορική Ομοσπονδία της Ελβετίας χαιρέτησε την απόρριψη από το Ελβετικό Κοινοβούλιο ενός σχεδίου των Πρασίνων για την προώθηση προγράμματος φορολόγησης της ενέργειας. Οι πιθα-

νότητες προώθησης της πρωτοβουλίας αυτής φαίνεται να μειώνονται τώρα, αν και το θέμα θα φτάσει το Δεκέμβριο σε εθνική ψηφοφορία. Η πρόταση αυτή των πρασίνων, γνωστή με τον τίτλο «φορολογήστε την ενέργεια όχι την εργασία» (tax energy and not jobs) εισηγείται την εφαρμογή ενός ειδικού φόρου σε όλα τα ορυκτά καύσιμα και στην ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τα μεγάλα υδροηλεκτρικά εργοστάσια, με τη δέσμευση ότι τα έσοδα από το φόρο αυτό θα χρησιμοποιηθούν για τη μείωση της φορολογίας των εργαζομένων και την ενίσχυση των συντάξεων.

Το θέμα αυτό παραμένει ακόμη ανοιχτό παρά την πρόσφατη ψηφοφορία στο Κοινοβούλιο και η ελβετική Βουλή υποσχέθηκε να επανεξετάσει την πολιτική της τα επόμενα χρόνια, ενώ δεσμεύτηκε να επιβάλλει το 2004 φόρο διοξειδίου του άνθρακα, αν τα υπόλοιπα οικολογικά εφαρμοζόμενα μέτρα δεν αποδώσουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Θετικές εξελίξεις για την ατμοσφαιρική ρύπανση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (26/6/01)

Το Συμβούλιο Υπουργών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατέληξαν σε ουσιαστική συμφωνία γύρω από δυο νέους νόμους της Ε.Ε. για την ατμοσφαιρική ρύπανση. Ο πρώτος θα θέτει τα ανώτατα εθνικά όρια εκπομπών για τέσσερις ρύπους, ενώ ο δεύτερος θα

προωθήσει μειώσεις στις εκπομπές των μεγάλων εργοστασίων. Περισσότερες πληροφορίες: www.europarl.eu.int/dg2/code/en/default.htm.

Η Μεγάλη Βρετανία φέρνει στο προσκήνιο τη χρήση πυρηνικής ενέργειας (26/6/01)

Ο Πρωθυπουργός της Βρετανίας Tony Blair προειδοποίησε για μια εκρηκτική αύξηση στις μονάδες παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, καθώς ανακοίνωνε την πρώτη ενεργειακή ανασκόπηση της χώρας για τα τελευταία είκοσι χρόνια. Η ανασκόπηση έγινε με σκοπό να σχεδιαστεί μακρόπνοη ασφαλής ενεργειακή πολιτική, σε συνδυασμό με τις απαραίτητες μειώσεις των αερίων του θερμοκηπίου και την εγχώρια παραγωγή καυσίμων πρώτων υλών. Σήμερα, η πυρηνικώς παραγόμενη ενέργεια στη Βρετανία αντιστοιχεί στο 25%, ενώ με τις σημερινές τάσεις μείωσης το 2020 θα πέσει στο 3%, με το φυσικό αέριο να καλύπτει το 50% των αναγκών, το кок το 6% και τις ανανεώσιμες πηγές το 4%. Στην Ευρώπη μόνο η Φιλανδία σκέπτεται την επέκταση των πυρηνικών εργοστασίων παραγωγής ενέργειας. Οι περισσότερες από τις χώρες που διαθέτουν ανάλογα εργοστάσια προσανατολίζονται στο σταδιακό περιορισμό τους.

Η Ολλανδία σχεδιάζει τη μείωση των ζιζανιοκτόνων-εντομοκτόνων στις καλλιέργειες (10/7/01)

Σύμφωνα με το νέο σχέδιο προστασίας των καλλιεργειών που παρουσιάστηκε από τον υπουργό Γεωργίας της χώρας, οι ολλανδοί γεωργοί θα πρέπει να χρησιμοποιούν ζιζανιοκτόνα και εντομοκτόνα μόνο ως τελευταία επιλογή και θα υφίστανται νέους φόρους ζιζανιοκτόνων.

Αν το σχέδιο αυτό υιοθετηθεί, τότε οι αγρότες θα είναι υποχρεωμένοι να αναπτύξουν ολοκληρωμένα συστήματα καλλιεργειών, αντιμε-

τωπίζοντας τα διάφορα προβλήματα με όλες τις άλλες διαθέσιμες φυσικές/τεχνικές πρακτικές πριν καταφύγουν στα φάρμακα. Με το σχέδιο αυτό ελπίζεται να μειωθούν μέχρι το 2010 κατά 95% οι περιβαλλοντικές πιέσεις από την γεωργία.

Φόρος για την κυκλοφοριακή συμφόρηση θα εφαρμοστεί στο Λονδίνο (10/7/01)

Το Λονδίνο φαίνεται ότι θα είναι η πρώτη ευρωπαϊκή πόλη που θα επιβάλλει διόδια για την κυκλοφορία των αυτοκινήτων στο κέντρο, από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, με σκοπό τη μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος. Αυτό ανακοίνωσε ο Δήμαρχος του Λονδίνου παρουσιάζοντας τη στρατηγική του για το 2003 για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Το μέτρο αυτό αναμένεται να μειώσει την κυκλοφορία κατά 15% αποφέροντας ταυτόχρονα έσοδα της τάξης των 200 εκατομμυρίων λιρών το χρόνο, ποσό που θα επενδυθεί για την συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου.

Η Ολλανδία προσπαθεί και πάλι για την προώθηση της αιολικής ενέργειας (12/7/01)

Η ολλανδική Κυβέρνηση συμφώνησε ομόφωνα να ενώσει τις δυνάμεις της για να αυξήσει την παραγωγή αιολικής ενέργειας από χερσαίες εγκαταστάσεις, θέτοντας ως στόχο δυναμικότητα 1500 MW μέχρι το 2010, σε μια προσπάθεια να μειώσει τη διαφορά που τη χωρίζει από τις πρωτοπόρες γείτονες χώρες Γερμανία και Δανία. Αυτή είναι η δεύτερη φορά που η ολλανδική Κυβέρνηση επιχειρεί κάτι ανάλογο. Η πρώτη ήταν το 1991 όταν τέθηκε στόχος για 1000 MW μέχρι το 2000. Στόχος που ποτέ δεν επιτεύχθηκε και σήμερα η παραγωγή δεν ξεπερνά τα 500 MW. Ο κύριος λόγος για την αποτυχία αυτή αποδίδεται στη σθεναρή αντίσταση των πολιτών στην

εγκατάσταση των ανεμογεννητριών κοντά σε κατοικημένες περιοχές. Για να αποφύγει κάτι ανάλογο και αυτή, τη φορά, η Κυβέρνηση ζητά τη συνεργασία όλων των αρμόδιων αρχών και φορέων αλλά και των δήμων και των πολιτών. Αν μέχρι το 2005 δεν έχουν βρεθεί αρκετοί χώροι, τότε οι τοπικές αρχές θα κληθούν να ορίσουν τις τοποθεσίες αυτές.

Σημαντική αύξηση εσόδων από τους «πράσινους φόρους» στην Ολλανδία (13/7/01)

Ο υπουργός Οικονομικών της Ολλανδίας ανακοίνωσε ότι τον προηγούμενο χρόνο τα έσοδα από τους «πράσινους φόρους» έφτασαν το 14% των συνολικών φορολογικών εσόδων του κράτους, και ότι αναμένεται να ξεπεράσουν το 15% το 2002 σημειώνοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με το 1997. Το ίδιο έτος το ποσοστό για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολο ήταν 6.71%.

Όμως, παρά την παρατηρούμενη πρόοδο, όπως λένε οι ειδικοί, τα σημαντικότερα μέτρα έχουν ήδη παρθεί και τα περιθώρια για νέους φόρους είναι μικρά. Ο μόνος χώρος που ίσως επιτρέπει νέα φορολόγηση είναι τα επαγγελματικά αυτοκίνητα που σήμερα ευνοούνται με ειδικές απαλλαγές, καθώς και οι συσκευασίες των ποτών.

Πρωτοβουλία υπουργών για το μέλλον της κοινής αγροτικής πολιτικής της Ε.Ε. (19/7/01)

Αποδεχόμενοι την πρόκληση του Επιτρόπου Franz Fischler για ανάγκη προσανατολισμού της κοινής αγροτικής πολιτικής (ΚΑΠ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πιο βιώσιμα πρότυπα, οι υπουργοί Γεωργίας της Γερμανίας και της Βρετανίας υποσχέθηκαν να δουλέψουν από κοινού για την εξασφάλιση ενός «πιο πράσινου» μέλλοντος στο γεωργικό τομέα.

Στο κέντρο της κοινής τους προσπάθειας βρίσκεται η ριζική αναθε-

ώρηση της ΚΑΠ και η στροφή των επιδοτήσεων της από την ανεξέλεγκτη παραγωγή προς τη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη. Παρότι οι νέες διαπραγματεύσεις δεν μπορούν να αρχίσουν πριν από τον επόμενο χρόνο και την αναθεώρηση των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων της Agenda 2000, είναι δυνατή η μεταφορά κονδυλίων σύμφωνα με τη νέα οδηγία για την αγροτική ανάπτυξη. Αυτό επιτρέπει στα κράτη-μέλη να διοχετεύσουν μέχρι και 20% των χρηματοδοτήσεων της ΚΑΠ προς την κατεύθυνση αυτή, μία διαδικασία γνωστή ως «modulation» που εφαρμόζεται ήδη σε μεγάλη έκταση στην Πορτογαλία, τη Γαλλία, τη Βρετανία και τη Δανία.

Οι δυο υπουργοί αναγνώρισαν βέβαια ότι η αναμόρφωση της ΚΑΠ θα είναι πολύ δύσκολη εξαιτίας των αντιδράσεων της Γαλλίας και άλλων νότιων χωρών.

Για περισσότερες πληροφορίες: www.verbauchermanisterium.de, www.defra.gov.uk, www.rspb.org.uk.

Το Πρωτόκολλο του Κιότο αναβιώνει (23/7/01)

Στις 23 Ιουλίου, οι βιομηχανικές χώρες έκαναν ένα τεράστιο βήμα για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, καθώς υπουργοί από 170 χώρες συναντήθηκαν στη Βόνη και ενέκριναν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κιότο. Η συμφωνία αυτή σβήνει τις άσχημες εντυπώσεις από τη Συνάντηση της Χάγης τον περασμένο χρόνο και απομακρύνει το φάσμα της πλήρους κατάρρευσης του πρωτοκόλλου μετά την αποχώρηση των Ηνωμένων Πολιτειών τον περασμένο Μάρτιο.

Προβλέπεται ότι η Διεθνής αυτή Συμφωνία θα επικυρωθεί από τον απαιτούμενο αριθμό χωρών ώστε

να μπει σε ισχύ. Ο κύριος στόχος είναι η μείωση των εκπομπών των βιομηχανικών χωρών κατά 5.2% από το 1990 μέχρι το 2008-12.

Η τελική συμφωνία επιτεύχθηκε με τη συγκατάθεση και της Ιαπωνίας ενώ δεν αποφεύχθηκαν και σημαντικοί συμβιβασμοί κυρίως από την Ευρώπη και σε σχέση με το δικαίωμα των βιομηχανικών χωρών να συνυπολογίζουν την απορρόφηση διοξειδίου του άνθρακα από τα δάση ως αντίβαρο στη δραστική μείωση των εκπομπών.

Η Ευρώπη επαναλαμβάνει την πρόθεσή της για επικύρωση τον επόμενο χρόνο και καλεί και τα άλλα μέρη να κάνουν το ίδιο. Η Ιαπωνία συμφώνησε, χωρίς όμως να ξεκαθαρίσει αν τελικά θα προχωρήσει σε επικύρωση χωρίς ανάλογη κίνηση από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Βέβαια, φαίνεται απίθανο η κυβέρνηση της Ιαπωνίας να αρνηθεί την επικύρωση ιδιαίτερα μετά την υιοθέτηση ενός πακέτου μέτρων που, κατά γενική ομολογία, είναι ιδιαίτερα ευνοϊκά για εκείνη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμα και κυρώσεις για τα νερά (26/7/01)

Οι ισχυρισμοί μη συμμόρφωσης των κυβερνήσεων χωρών-μελών με τη νομοθεσία για την ποιότητα των νερών οδήγησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωση σειράς παραβιάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στους παρακάτω τομείς:

Επεξεργασία αστικών αποβλήτων Η Επιτροπή παραπέμπει τη Γαλλία και το Βέλγιο στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για αδυναμία εφαρμογής της οδηγίας επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, ενώ θα στείλει και τελική προειδοποίηση στην Ελλάδα για παραλείψεις στα σχέδια για την κατασκευή των εγκαταστάσεων βιολογικού καθαρισμού της πρωτεύουσας. Η Γαλ-

λία καθυστέρησε έξι χρόνια στην υπόδειξη ευαίσθητων περιοχών που χρειάζονται καλύτερη επεξεργασία των αποβλήτων, ενώ στο Βέλγιο η υπόδειξη έγινε με μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα τα 2/3 των αποβλήτων να παραμένουν ανεπεξέργαστα.

Πόσιμο νερό Η Γαλλία και η Ισπανία θα λάβουν προειδοποιήσεις από την Επιτροπή για παραβιάσεις της οδηγίας της ποιότητας νερών, σύμφωνα με τις οποίες υψηλές συγκεντρώσεις μολύβδου βρέθηκαν στο πόσιμο νερό μεγάλων γαλλικών πόλεων μεταξύ αυτών και στο Παρίσι, ενώ στην Ισπανία βρέθηκαν αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών σε υπόγειους υδροφορείς στην Καταλονία εξαιτίας ελλιπούς ελέγχου των αποβλήτων από χοιροστάσια της περιοχής.

Ποιότητα νερών κολύμβησης Η Γαλλία θα λάβει επίσης προειδοποίηση για την αδυναμία της να δώσει στοιχεία για το έτος 2000, όπως προβλέπει από το 1976 η οδηγία για την ποιότητα νερών κολύμβησης. Είναι το δεύτερο συνεχές έτος για το οποίο η Γαλλία δεν δίνει σχετικά στοιχεία.

Επικίνδυνες ουσίες στα νερά Προειδοποιήσεις θα σταλούν στην Ισπανία, στο Βέλγιο, στο Λουξεμβούργο και στην Ιταλία γιατί καμία από τις χώρες αυτές δεν εφάρμοσε προγράμματα περιορισμού 99 επικίνδυνων ουσιών στα νερά. Οι μειώσεις αυτές απαιτούνται από τη σχετική οδηγία του 1976.

Οδηγία πλαίσιο για τα σκουπίδια Η Ιταλία αντιμετωπίζει παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, ενώ η Βρετανία, η Ιρλανδία και η Αυστρία θα λάβουν τελικές προειδοποιήσεις για μη συμμόρφωση με την οδηγία του 1975 για τα σκουπίδια.

Αποτέφρωση σκουπιδιών Η Αυστρία βρίσκεται σε πολύ δύσκολη θέση σχετικά με τη συμμόρφωσή

της με την οδηγία για την αποτέφρωση αστικών και επικίνδυνων αποβλήτων και αντιμετωπίζει παραπομπή της στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Μπαταρίες Η Ιταλία και η Βρετανία αντιμετωπίζουν παραπομπή τους στο δικαστήριο, ενώ η Γερμανία θα λάβει τελική προειδοποίηση για αδυναμία συμμόρφωσης με την οδηγία του 1998 που περιορίζει τα επίπεδα υδραργύρου στις μπαταρίες σε 5 ppm.

Επισήμανση της οικονομίας καυσίμου στα καινούρια αυτοκίνητα Σε οκτώ χώρες έχουν σταλθεί προειδοποιήσεις για αδυναμία συμμόρφωσης με την οδηγία του 1999 για σήμανση της οικονομίας καυσίμου και των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα στα καινούρια αυτοκίνητα (ED 03/11/99). Η προθεσμία έληξε τον Ιανουάριο που μας πέρασε και ήδη τον Απρίλιο το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Μεγάλη Βρετανία αλλά και η χώρα μας έχουν λάβει προειδοποιήσεις από τον Απρίλιο. Μέχρι τώρα μόνο το Βέλγιο και η Μεγάλη Βρετανία έχουν

απαντήσει παρουσιάζοντας όμως μόνο ένα σχέδιο νόμου.

Η Μεγάλη Βρετανία επιβεβαιώνει τα σχέδιά της για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (6/8/01)

Η Κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας επιβεβαίωσε την πρόθεσή της να υποχρεώσει τις εταιρείες προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας να αυξήσουν το ποσοστό ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Αναμένεται το ποσοστό αυτό να αυξάνει κλιμακωτά και από 3% το 2003 να φτάσει το 10.4% το 2010. Οι εταιρείες που δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν θα πρέπει να πληρώσουν πρόστιμα ή να αγοράσουν πιστοποιητικά από άλλες εταιρείες που θα έχουν ξεπεράσει κατά πολύ το προβλεπόμενο ποσοστό.

Η Συνθήκη του Aarhus ενεργοποιείται (13/8/01)

Η Πανευρωπαϊκή Συνθήκη του Aarhus για την πρόσβαση στην πληροφόρηση, τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη θα

αρχίσει να ισχύει από τις 30 Οκτωβρίου 2001 μετά την υπογραφή της και από την Αρμενία που έγινε η 16η χώρα που επικυρώνει τη συνθήκη αυτή. Μόνο δυο χώρες (Δανία και Ιταλία) μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επικυρώσει τη συνθήκη αυτή, αν και προετοιμασίες γίνονται σε πολλές άλλες αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της.

Τελική έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση του νόμου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (7/9/01)

Οι κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης επικύρωσαν και επίσημα το σώμα της νέας οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανοίγοντας το δρόμο για την εφαρμογή της μετά τη δημοσίευσή της στην επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με την οδηγία αυτή, οι χώρες θα υποχρεωθούν να εξασφαλίσουν μέχρι το 2010 ότι το 12% της εγχώριας κατανάλωσης ενέργειας και το 22.1% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ**

Τριπόδων 28, 105 58 Αθήνα,
Τηλ.: 32.25.245, 32.26.693, Fax: 32.25.240

Επιθυμώ να εγκρίνετε την αίτησή μου να γίνω:

1. Μέλος της Ε.Ε. ☐ 2. Φίλος/Συνδρομητής ☐

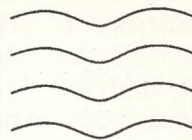
Όνομα:

Διεύθυνση:

Επάγγελμα: Τηλ.:

Συνδρομή Τακτικού Μέλους 8.000 δρχ. / Δικαίωμα εγγραφής 15.000 δρχ.

Φίλοι/Συνδρομητές 5.000 δρχ., Μαθητές & Σπουδαστές 2.000 δρχ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό

Τριπόδων 28, Πλάκα

105 58 Αθήνα

Τηλ.: (010) 32.25.245 & 32.26.693 Fax: (010) 32.25.240

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εκδότης: Κ. Καρράς

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Επιμέλεια εντύπου: Καίτη Θεοδωρίδου

Υπεύθυνη κειμένων: Μπέσσυ Μαντζάρα

Παραγωγή: ΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση: ΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.